

46 §

En "vilande" rätt till vattenavstängning utan föregående meddelande till fastighetsägarna har inte godtagits och dessa har tillerkänts viss ersättning. Fråga också om ersättningens beräkning och om nedsättning av bruksavgift på grund av överförbrukning.

KP och MP ägde tidigare tillsammans fastigheten Östra Göinge Malen 1, som ligger inom verksamhetsområdet för Östra Göinge kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Enligt kommunens va-taxa utgår avgift för brukande av den allmänna anläggningen med belopp som beräknas bl.a. på grund av vattenförbrukningen på fastigheten.

Faktisk avläsning av vattenmätaren på sökandenas fastighet ägde rum den 24 februari 2004 varvid 1 600 m³ vatten hade förbrukats enligt mätaren. Vid faktisk avläsning den 21 februari 2007 hade 2 410 m³ förbrukats. Tvisten i målet gäller riktigheten av den sålunda uppmätta förbrukningen om 810 m³ (2 410 - 1 600).

K och MP yrkade att Va-nämnden skulle fastställa att de för perioden mellan den 24 februari 2004 och den 21 februari 2007 inte skulle vara avgiftsskyldiga för mer än 324 m³ vatten. De yrkade vidare skadestånd om totalt 12 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från stämningdagen, den 18 mars 2008, till dess betalning sker.

Kommunen bestred yrkandena och kunde inte vitsorda något belopp som skäligt i och för sig.

KP och MP anförde: De har bott i huset sedan 1994. Den 1 februari 2008 sålde de fastigheten. Det är en villa om fem rum och kök med 1,5 plan och källare. På överplanet finns det toalett och dusch och på nederplanet toalett och tvättmöjligheter. I källaren är det en tvättmaskin men ingen toalett. Tomten är 2 000 m² och där finns gräs, singel och träd samt två utvändiga vattenkastare. Garage saknas. Fastigheten är inte vattenkrävande. Mellan åren 2004 och 2007 bodde bara två vuxna i fastigheten. Innan dess bodde ibland fem barn där. 2003-2004 började de flytta ut efterhand. Det sista barnet flyttade 2004. Förbrukningen har inte gått upp och ned mycket utan har sänkts efterhand när barnen flyttade ut. 324 m³ är normalförbrukning för två personer för den i målet aktuella perioden (dvs. ca 108 m³ per år). Det strider mot skälig och rättvis avgiftsfördelning om de måste betala för mer vatten än vad som yrkas.

Kommunen har angivit att de under 2004 begärde en sänkning av den beräknade vattenförbrukningen från ca 200 till 97 m³ vatten per år, vilket inte stämmer. Kommunen läste av vattenmätaren den 24 februari 2004 och avstämning gjordes av beräknad förbrukning och total årskostnad. Den beräknade årsförbrukningen om 271 m³, som framgår av faktura med förfallodag den 30 juni 2007, är onormalt hög. Beräknad förbrukning de senaste åren har varit ca 100 m³ per

år och efter den sista avläsningen den 31 januari 2008 fastställdes den till 87 m³ per år.

Mätarställningen var vid avläsning den 21 juni 2007 43 m³. Kommunens beräknade förbrukning den 30 juni 2007 var 97 m³. Enligt föregående faktura var årsmängden 97 m³ och årskostnaden 5 383 kr. Detta måste innebära att något är fel. Antingen lästes mätaren av fel i samband med bytet den 22 februari 2007 eller så är det något fel på mätaren.

Det är endast kommunen som har läst av mätaren. De själva har inte gjort det. Fakturorna borde ha skickats till deras nya postadress. De har inte fått del av självavläsningskortet eftersom de har bytt adress. Efter mätaravläsning år 2004 skulle de betala ca 12 000 kr. Eftersom familjeförhållandena hade förändrats ifrågasätter de varför det blev ett sådant stort påslag efter avläsningen. De vet inte varför det enligt mätarställningen har förbrukats så mycket vatten. De tror inte att det har varit något läckage. År 2005 var det en vattenläcka i gatan. Ledningen från vattenlåset till mätaren byttes ut inne på fastigheten. Mätaren skulle bytas i samband med detta men det blev inte så. Vattenmätaren påverkades inte av läckan.

Mätaren har testats med en genomströmning av 500 liter vatten. De ifrågasätter det testet även om det står att mätaren är godkänd. Därefter provades och godkändes mätaren en gång till enligt en rapport daterad den 7 januari 2008. De utgår från att den kontrollen var korrekt. Om det inte är fel på mätaren eller avläsningen och det inte varit något läckage har de inte fått någon förklaring till det som har hänt.

Vattenmätaren sattes in i fastigheten den 3 april 1996 och enligt kommunen skall den bytas vart nionde år. Vattenmätaren byttes ut och lästes av den 21 februari 2007, dvs. elva år efter att den sattes upp. Mätaren lästes vid tillfället av, enligt faktura med förfallodag den 30 juni 2007, till 2 410 m³. Enligt den fakturan var beräknad förbrukning 1 901 m³ fram till den 31 mars 2007. Fakturan bestreds. De kontaktade kommunen. Muntlig överenskommelse träffades om att kravet skulle flyttas fram till nästkommande betalningstillfälle, den 30 september 2007, för att invänta utredningen om vad som var fel. De sade till kommunen att de skulle betala de fasta kostnaderna och normal genomsnittlig förbrukning. Därefter erhöll de snabbt en faktura på ytterligare förbrukning. Sedan de bestritt den fakturan meddelades de att kravet bestod. Den 25 oktober 2007 fick de ett inkassokrav på hela summan och några tillägg. De sade till kommunen igen att de var villiga att betala för normal förbrukning. De hade inte betalat något alls. Enligt kommunen skulle det ursprungliga kravet bestå. Den 29 oktober 2007 delgavs de en förbrukning om 108 m³. Fakturan med förfallodag den 30 september 2007 hade en preliminär beräkning om 118 m³. Enligt fakturan med förfallodag den 30 juni 2007 var den 271 m³.

Enligt skrivelse från kommunen av den 21 november 2007 skulle vattnet stängas av den 4 december samma år. Vid kontakt med kommunen 29 november 2007 meddelades de att kravet bestod. Samma dag hade de även kontakt med enhetschefen GJ. Han meddelade att avstängning inte skulle ske den 4 december och att mätaren skulle kontrolleras. Enligt honom skulle de betala fasta avgifter tills utredningen blivit klar. På nästa faktura skulle de således betala

fasta kostnader och normal förbrukning. De har hela tiden velat betala fasta kostnader och rörliga kostnader avseende beräknad förbrukning. Därefter fick de en faktura daterad den 3 december 2007 med förfallodag den 30 december 2007 om 1 368 kr, vilket motsvarade en förbrukning om 108 m³. Den 17 december 2007 ringde GJ dem och frågade angående de två tidigare räkningarna med förfallodag den 30 juni 2007 och den 30 september 2007. Han undrade varför de inte hade betalat de fasta avgifterna. De hade inte betalat eftersom kommunen "ville ha in den stora räkningen". De var överens om att det hade blivit en missuppfattning. Han antydde inget om att vattnet skulle stängas av vid utebliven betalning före julhelgen. De fick således inget meddelande den 17 december 2007 om att vattnet skulle stängas av om ingen inbetalning hade skett den 21 december. GJ sade inget om att avstängningen "ligger vilande" och att vattnet kunde stängas av när som helst. Överenskommelse träffades igen om att de skulle betala de fasta kostnaderna, vilket de gjorde via internet den 19 december 2007. De belopp som skulle betalas in var fasta kostnader för två räkningar med förfallodag den 30 juni 2007 och den 30 september 2007. Den 21 december 2007 inkom betalningen till kommunen, vilket är samma dag som vattnet stängdes av. Det stängdes av utan att meddelande om detta dessförinnan lämnats till dem. När de kom hem den 22 december 2007 var vattnet avstängt. Enligt anställd vid kommunen kunde ingen ta emot meddelandet om avstängning eftersom ingen fanns i fastigheten förrän den 22 december 2007. Samma dag ringde de GJ och av hans telefonsvarare framgick att han skulle återkomma till arbetet den 3 januari 2008. Under julhelgen hade de ingen kontakt med kommunen. Den 3 januari 2008 meddelade GJ att han skulle skicka mätaren på kontroll. Han beslutade att mätarkontrollen skulle ske skyndsamt. De ifrågasätter varför vattnet stängdes av innan det utretts om det var något fel på mätaren. Den 4 januari 2008 kopplades vattnet på igen, utan föregående muntlig kontakt. Den 7 januari 2008 fick de besked om att mätaren fungerade.

Meddelande om vattenavstängning skall ske skriftligt. Avstängningen, som skett på felaktiga grunder, har medfört kränkande olägenheter och kostnader. Allt obehag som avstängningen medförde är svårt att mäta i pengar. Ska-deståndet uppskattas till 12 000 kr och omfattar skälig ersättning för hinder i nyttjandet av fastigheten om 3 500 kr, kostnader för resor till och från fastigheten om 3 000 kr, omkostnader för boende på annan plats om 4 000 kr samt kostnader för inköp av matvaror m.m. som nödgats kasseras om 1 500 kr. Julhelgerna förstördes och de tvingades tillbringa dem på annan plats. Mellan den 22 december 2007 och den 4 januari 2008 kunde de inte bo i fastigheten, men de var tvungna att åka dit för att kontrollera att allt stod rätt till. På vardagarna åkte de dit varje dag. De bodde hos släkt och vänner, fyra mil därifrån. De var inte på samma ställe hela tiden. De hade kostnader inför julen eftersom de skulle ha haft gäster då och de blev tvungna att kassera ett stort matinköp. Alternativen angående inköpta matvaror för helgerna var att förvara dem i kylskåpet eller ta med dem till respektive plats för uppehälle. Båda delar gjordes men det mesta fick förvaras i kylskåpet och sedermera kasseras. Ställningstagandet att fastigheten kan nyttjas trots vattenavstängning måste ligga till grund för boende under ett helt annat årtionde där vardagen bestod av egen brunn och utedass.

Kommunen anförde: Mätarbyte och faktisk avläsning ägde rum den 21 februari 2007. Förbrukningen har legat mellan 169 och 206 m³ och efter mätarbytet mellan 97 och 271 m³. Mellan åren 1996 och 1998 gjordes avläsningar och preliminära bedömningar av årsvärdet. År 2000 ökade förbrukningen till 206 m³ vatten per år fram till år 2004. Under år 2004 sänkte de sin beräknade förbrukning från ca 200 till 97 m³ per år. Efter faktisk avläsning år 2004 gällde således 97 m³ som preliminär uppskattning av förbrukningen. Enligt kommunens mening sattes förbrukningen för lågt år 2004, vilket har medfört att sökandena 2004-2007 har haft en för lågt beräknad förbrukning av vatten. Två vuxna och två barn i en villa förbrukar i genomsnitt ca 200 m³ per år. För två vuxna är 100-120 m³ per år normal förbrukning beroende på bevattning osv. Den för lågt beräknade årsförbrukningen kan bero på att mätaren kan ha lästs av fel av kommunens mätaravläsare. Kontrollrapport av den 7 januari 2008 visar att vattenmätaren gav ett korrekt utslag och att den är godkänd. Då det saknas anledning att anta att mätaren visar fel värde kvarstår kommunens fordran enligt faktura.

Läckan i gatan påverkade inte vattenförbrukningen i målet. Förbrukningen är inte oskäligen. Den är inte så stor att det finns skäl att sätta ned den på grund av ett skälighetsresonemang. Mätaren monterades 1996. År 1998 var förbrukningen 169 m³. År 2000 var förbrukningen något förhöjd. Om förbrukningen hade varit 169 m³ per år hade man haft ungefär samma förbrukning som idag, dvs. om förbrukningen varit 169 m³ hade den stämt med slutavläsningen. Om fastighetsägaren hade reagerat så hade kommunen justerat upp räkningen. Det är även upp till fastighetsägaren att kontrollera om den preliminära förbrukningen är för hög.

Under år 2004 begärde fastighetsägaren en sänkning av sin beräknade vattenförbrukning från ca 200 till ca 97 m³ vatten per år. Trots skriftliga aviseringar från kommunen rapporterade fastighetsägaren inte någon mätaravläsning under de därpå följande tre åren. Kommunen har skickat ut självavläsningskort, men har under tre års tid inte fått tillbaka dem. Det har medfört att det uppstått en differens mellan beräknad och faktisk förbrukning. Personen som läser av mätare försökte utan framgång att komma i kontakt med fastighetsägarna. Var tredje år åker kommunen ut till fastigheten och läser av mätaren.

Byte av vattenmätare görs normalt vart nionde år. Mätaren sattes upp i fastigheten den 3 april 1996 och skulle ha bytts ut år 2005. Överenskommelse om tid för mätarbyte träffades mellan fastighetsägarna och kommunen. Fastighetsägarna var dock inte hemma vid den avtalade tiden och kontaktade trots uppmaning inte kommunen för överenskommelse om ny tid. I detta fall förlängdes därför intervallet eftersom fastighetsägarna inte beredde kommunen tillträde till vattenmätaren vid avtalad tid. När vattenmätaren byttes ut den 21 februari 2007 upptäckte man att något var fel. Vid utbytet avlästes och registrerades den faktiska förbrukningen. Fastighetsägaren ifrågasatte differensen mellan beräknad och faktisk, uppmätt förbrukning. Kommunen gjorde en kontroll av mätaren genom att släppa igenom 500 liter vatten i den. Mätaren gav ett korrekt utslag. I samband med att vattenmätaren byttes var fastighetsägarna inte beredda att betala för konfliktprovet. Om en fastighetsägare ifrågasätter att en vattenmätare visar rätt värde, har denne möjlighet att begära undersökning av mätaren. Om

fastighetsägaren har begärt undersökningen och mätaren godkänns skall kostnaden för undersökningen betalas av fastighetsägaren, vilket framgår av ABVA.

Då fastighetsägaren trots kommunens information och uppmaningar inte hade inkommit med betalning eller delbetalning och inte heller gjort någon framställan om kontroll av mätare, meddelade kommunen i november 2007 fastighetsägaren att avstängning av vattnet skulle ske den 4 december 2007.

Den 27 november 2007 var KP och GJ överens om att vattnet inte skulle stängas av den 4 december 2007. Den 30 november 2007 gjordes en överenskommelse med fastighetsägaren om att denne skulle göra en inbetalning motsvarande upplupna fasta avgifter för perioden den 1 april – 30 september 2007 i avvaktan på kontroll av mätaren. Denna summa uppgick till 1 733 kr 50 öre. De kom överens om att KP skulle betala direkt, men ingen betalning inkom. Då betalning trots överenskommelsen uteblev kontaktades fastighetsägaren på nytt den 17 december 2007. Fastighetsägaren uppgav då att betalning skulle ske omgående. Då betalning inte inkommit den 20 december 2007 stängdes vattnet av den 21 december 2007, i enlighet med 39 § ABVA. Senare under dagen den 21 december 2007 inkom till kommunen en delbetalning om 1 378 kr av de fasta avgifterna om 1 733 kr 50 öre. Kommunen erhöll betalning för den fasta avgiften exkl. mervärdesskatt. Meddelande från kommunens ekonomiavdelning om den partiella betalningen nådde ansvariga för va-verksamheten först efter julhelgen. Fastighetsägaren har en kvarstående skuld om 12 123 kr inkl. inkassoavgift men exkl. dröjsmålsränta.

GJ var inte på arbetet under julen men det finns personal i tjänst som man kan komma i kontakt med dygnet runt. Telefonnummer till kommunen finns i telefonkatalogen.

Fastighetsägaren har inte uppfyllt sina förpliktelser enligt ABVA och va-taxan och har inte gjort inbetalningar enligt överenskommelser mellan parterna och är därför själv vållande till vattenavstängningen som åberopas som grund för skadeståndsanspråket. Detta är en process som pågått under väldigt lång tid och till slut måste kommunen agera. När vattnet stängdes av hade kommunen inte fått något besked om att betalning hade kommit in. Den planerade avstängningen från den 4 december 2008 låg kvar. Den var inte tillbakadragen. Om K och MP hade betalat i enlighet med den överenskommelse som träffats hade vattnet inte stängts av.

Sökandena har yrkat 12 000 kr i skadestånd. Kostnader för utlägg och dylikt har inte styrkts med kvitto eller intyg och någon uppgift om adressen där boende skett och hos vem framgår inte heller. Kommunen ifrågasätter även varför vattenavstängningen skulle medföra att matvaror måste kastas och att fastigheten inte till någon del skulle kunna utnyttjas. Sökandenas ränteberäkning vitsordas i och för sig.

Va-nämnden yttrade: Enligt 24 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster, vattentjänstlagen, är ägare till fastighet inom verksamhetsområdet för den allmänna va-anläggningen under vissa angivna förutsättningar skyldig att beta-

la avgifter för vattentjänsterna och dessa avgifter skall enligt 31 § första stycket samma lag fördelas mellan dem enligt vad som är skäligt och rättvist.

För att sökandena skall kunna undgå skyldighet att betala avgift i den omfattning som kommunen fordrar krävs att de visar fog för sitt påstående att fastigheten tillförts mindre mängd vatten än som motsvarar kommunens avgiftskrav eller att det fordrade avgiftsuttaget av annat skäl framstår som oförenligt med vattentjänstlagens föreskrift om skälig och rättvis fördelning av avgiftsskyldigheten mellan fastigheterna inom va-anläggningens verksamhetsområde. I situationer när vattenförbrukningen på en fastighet på grund av läckage oavsiktligt under en viss period mycket väsentligt kommit att överstiga den för fastigheten normala har i praxis betalningsskyldigheten för överförbrukningen jämkats med ett efter omständigheterna skäligt belopp. Jämkning ända ned till fastighetens normalförbrukning har dock inte förekommit.

I målet är oklart hur stor fastighetens normalförbrukning av vatten är. Sökandena har påstått att 108 m³ vatten per år är normalförbrukning för två personer. Men de uppgifter kommunen har lämnat om den faktiskt uppmätta förbrukningen på sökandenas fastighet före och efter den omstridda perioden talar för att förbrukningen på fastigheten i vart fall tidvis varit avsevärt högre. Under alla omständigheter ger utredningen inte stöd för att normalförbrukningen på fastigheten i sådan grad har avvikit från vad som svarar mot de avlästa värdena för tiden februari 2004 – februari 2007 att ett mätarfel eller avläsningsfel framstår som sannolikt.

Den utbytta mätaren har genomgått två provningar. Sökandena har ifrågasatt testet med genomströmning av 500 liter vatten även om testet enligt resultatet fick godkänt resultat. Mätaren provades även den 7 januari 2008 av Hydro Standard AB. Resultatet av den provningen, vilket är ingivet i målet, visar att mätaren uppvisat godkänt resultat. Sökandena har inte ifrågasatt att den kontrollen var korrekt. Mätarfel av övergående beskaffenhet kan visserligen förekomma men är inte vanliga. Va-nämnden finner inte skäl att ifrågasätta riktigheten i resultatet som framgår av kontrollrapporten för mätaren.

Annat är alltså inte visat än att fastigheten har tillförts den vattenmängd som vattenmätaren utvisade vid avläsningen den 21 februari 2007.

Även om parterna är ense om att det inte har förekommit något läckage på fastigheten kan det inte uteslutas att så varit fallet eller att annan okontrollerad avtappning av vatten har skett.

En jämförelse mellan den förbrukning som enligt sökandenas påstående är fastighetens normalförbrukning och vad som uppmätts för den aktuella perioden ger följande. Avläsning av vattenmätaren ägde rum den 24 februari 2004 och den 21 februari 2007. Sökandena har yrkat att de för denna period skall betala för 324 m³ vatten, dvs. ca 108 m³ per år. Förbrukning per månad blir då 9 m³. Enligt den faktiska avläsningen av mätaren har 810 m³ vatten förbrukats under den aktuella perioden, dvs. 270 m³ per år eller 22,5 m³ per månad. Det är en förbrukning som översteg förbrukningen, som enligt sökandena är normalförbrukning, med 13,5 m³ i månaden. Eventuell överförbrukning är, så beräknad,

1,5 gånger högre än den förbrukning som enligt sökandena är normalförbrukning.

Inte ens den av sökandena sålunda hävdade överförbrukningen är av sådan omfattning att den kan utgöra skäl för en reducering av bruksavgiften. Inte heller har av vad som i övrigt utvisats i målet något framkommit som givit skäl att fastställa den förbrukade volymen till en lägre nivå än den faktiskt uppmätta.

Sökandenas yrkande skall således i denna del lämnas utan bifall.

Av 43 § vattentjänstlagen framgår att huvudmannen får stänga av vattenförsörjningen till en fastighet, om 1. fastighetsägaren har åsidosatt sin skyldighet att betala en avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt denna lag, 2. försummelsen är väsentlig, 3. avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa, 4. huvudmannen skriftligen har uppmanat fastighetsägaren att vidta rättelse och gett fastighetsägaren skälig tid att vidta rättelsen, och 5. fastighetsägaren trots den uppmaning som avses i 4 inte har vidtagit rättelse inom den skäliga tiden.

Enligt punkt 39 i Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp 2006 för de kommunala va-verken i Skåne Nordost (ABVA) har huvudmannen rätt att stänga av eller strypa vattentillförseln till fastighet om en fastighetsägare försummar att betala va-avgifter eller att i annat hänseende iakttaga vad som åligger honom och försummelsen är väsentlig. Avstängning alternativt strypning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom anmaning och avstängningen alternativt strypningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Av 46 § vattentjänstlagen framgår vidare att om en fastighetsägare orsakas en skada på grund av att huvudmannen har överskridit sin rätt eller åsidosatt en skyldighet enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall huvudmannen återställa det som rubbats eller fullgöra det som eftersatts och ersätta skadan.

Genom underrättelsen, som skall göras enligt 43 § vattentjänstlagen, skall fastighetsägaren få klart besked om vilken rättelseåtgärd som måste utföras. Bestämmelsen kräver inte att underrättelsen formellt skall delges fastighetsägaren. Utebliven uppmaning att vidta rättelse kan dock leda till skadeståndsskyldighet för huvudmannen, som därför bör sakra bevisning om att uppmaning har ägt rum.

Huvudmannen skall ge användaren skälig tid för rättelsen. Någon precisering av tiden har inte skett i lagtexten. Om avstängningen grundas på att förfallen avgift inte har betalats bör tiden inte vara kortare än två veckor (se prop. 1970:118 s. 154f).

Va-nämnden gör följande bedömning.

Underrättelsen av den 21 november 2007 om kommande vattenavstängning den 4 december 2007 skedde i enlighet med vattentjänstlagen. Fastighetsägaren underrättades i skälig tid om att avstängning skulle ske. Överenskommelse träf-

fades dock därefter om att avstängning inte skulle ske det angivna datumet och den 4 december 2007 passerade utan att avstängning ägde rum. I stället stängdes vattnet av den 21 december utan föregående meddelande om att vattnet skulle komma att stängas av då för det fall betalning inte skedde. Detta förfarande är enligt va-nämndens mening inte i överensstämmelse med vattentjänstlagen. Avstängning av vatten är en ingripande åtgärd och sådan avstängning kan inte ligga "vilande" utan måste alltid föregås av ett särskilt meddelande härom.

Sökandena har därför rätt till skadestånd på grund av vattenavstängningen.

Skadestånd har till huvudsakligt syfte att sätta den som lidit skada i samma ekonomiska ställning som om skadan inte hade inträffat. Skadeståndsbestämmelserna i vattentjänstlagen avser all slags ekonomisk skada. Av 48 § vattentjänstlagen framgår att skadestånd enligt denna lag skall avse personskada, sakskada och ren förmögenhetsskada. De termerna har samma innebörd som i skadeståndslagen. Eftersom annat således inte är föreskrivet bestäms skadeståndet av reglerna i 5 kap. 7 § skadeståndslagen enligt vilka regler skadestånd med anledning av sakskada omfattar bl.a. sakens värde eller reparationskostnad och värdeminskning samt annan kostnad till följd av skadan.

Det är i princip den som påstår att en skada orsakats på visst sätt som också måste bevisa detta. Att en part har bevisbördan för ett faktum innebär att denne måste förebringa bevisning härom för att domstolen skall kunna lägga detta faktum till grund för sitt avgörande.

Av 35 kap. 5 § rättegångsbalken framgår att om det är fråga om uppskattning av en inträffad skada och full bevisning om skadan inte alls eller endast med svårighet kan föras, får rätten uppskatta skadan till skäligt belopp. Så får också ske om bevisningen kan antas medföra kostnader eller olägenheter som inte står i rimligt förhållande till skadans storlek och det yrkade skadeståndet avser ett mindre belopp.

Begreppet mindre belopp tar i första hand sikte på belopp under ett halvt basbelopp. För att 35 kap. 5 § rättegångsbalken skall bli till föremål för tillämpning krävs att käranden faktiskt förebringar den utredning om skadans storlek som skäligen kan begäras. Domstolen ges möjlighet att uppskatta skadan till ett skäligt belopp. Om käranden inte förebringat ens den bevisning som skäligen kan begäras kan domstolen välja att inte ta denna möjlighet i anspråk. Vad som i detta hänseende blir avgörande för regelns tillämplighet är "en skönsmässigt kvantitativ skattning av utredningsmöjligheterna och vad som rimligen kan begäras av part i detta hänseende" (se Radetzki, Skadeståndberäkning vid sakskada s. 201).

I målet är fråga om ett skadeståndsyrkande som avser ett belopp under ett halvt basbelopp. Va-nämnden konstaterar att sökandena inte har presterat något underlag till stöd för sitt skadeståndsyrkande, såsom kvitton eller intyg. Kommunen har med anledning härav uppgivit att den inte kan vitsorda något belopp som skäligt i och för sig. Sökandena har inte anfört några skäl till att inte någon utredning eller annan bevisning framlagts.

Under nu angivna förhållanden är va-nämnden hänvisad till att med stöd av 35 kap. 5 § rättegångsbalken uppskatta skadan till skäligt belopp. Va-nämnden noterar att det i målet är fråga om en total avstängning av vattnet och inte endast en begränsning av vattentillförseln. Under en period om ca 13 dagar har sökandenas möjligheter att utnyttja sin fastighet i vart fall varit begränsade. Va-nämnden anser att sökandena får anses skäligen gottgjorda med en sammanlagd ersättning om 3 000 kr jämte ränta därå.

Va-nämnden lämnade KPs och MPs talan avseende överförbrukning utan bifall och förpliktade Östra Göinge kommun att till KP och MP utge skadestånd med tretusen (3 000) kr jämte ränta.

Beslut 2009-09-17, BVa 38

Mål nr Va 14/08